

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 16-06-15137 תמיר נ' מפלגת העבודה

בפני כבוד השופט אריאל צימרמן

תובע עו"ד דורון תמיר

נגד

נתבעת מפלגת העבודה הישראלית

התובע: בעצמו
בשם הנתבעת: עו"ד ערן מרינברג

פסק דין

האם מסרים פוליטיים של חבר כנסת, הקוראים בין היתר להתפקדות לשורות המפלגה בה הוא חבר, הם בגדר "דבר פרסומת" אסור ("ספאם") שהמחוקק ביקש לאוסרו? זו השאלה שבלב המחלוקת כאן, והתשובה הברורה: לא.

רקע

1. התובע, עורך דין במקצועו, מלין על שבע הודעות שנשלחו אליו כנגד דעתו החולקת, שתיים לדואר האלקטרוני שלו, חמש לטלפון הנייד. הוא מלין גם על קבלת שיחה ממוכנת לטלפון שלו, שעניינה פוליטי אף הוא, ברם בעטיה אין הוא מבקש (ובדין) סעד, והוא מתמקד בשבע ההודעות הכתובות שקיבל. אין חולק כי שולח ההודעות הוא חבר הכנסת אראל מרגלית, חבר מפלגת העבודה הישראלית (היא הנתבעת) וח"כ מטעמה בסיעת "המחנה הציוני". הודעות הדוא"ל ששלח, בסמוך לאחר הבחירות לכנסת העשרים בחודש מרץ 2015, כוללות מסרים ועמדות בענייני השעה שאין חולק כי הם פוליטיים, כמו גם קריאה להתפקדות למפלגת העבודה; המסרונים ששלח כוללים קישור לאתר אינטרנט שכולל בדומה אף הוא מסרים פוליטיים וקריאה להתפקדות למפלגת העבודה. כל אלה, ובפרט הקריאה להתפקדות למפלגה הכרוכה לטענתו בתשלום של 75 ₪, נדמים בעיני התובע ל"מסר המופץ באופן מסחרי, שמטרתו לעודד רכישת מוצר או שירות או לעודד הוצאת כספים בדרך אחרת", כהגדרתו (כיום – החלקית) של "דבר פרסומת" אסור בחוק התקשורת (בזק ושידורים), תשמ"ב-1982. כיוון שכל דבר פרסומת מצדיק פיצוי של עד 1,000 ₪ להודעה (סעיף 30א(1) לחוק), עותר התובע לחיובו בפיצוי של 7,000 ₪ בגין שבע ההודעות האמורות.

2. השיבה הנתבעת: ראשית, כל ההודעות הן מטעם ח"כ מרגלית, כך שיריבות – אין כאן. בכל מקרה, וזה לב טענתה, אם נתמצת: החוק ברור ומפורש ואינו חל על שיגור מסרים פוליטיים, כך שאין כל בסיס לתביעה לקבלת פיצוי בגין ההודעות האמורות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 16-06-15137 תמיר נ' מפלגת העבודה

3. בגדרי הישיבה המקדמית שהתקיימה, ולאחר שיחה עם הצדדים, ביארתי כי אני שוקל להורות על סילוק התובענה על הסף בהיעדר עילה, כהוראת תקנה 100(1) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 ("התקנות"). פירטתי טעמי לפרוטוקול. עיקרם: היעדר עיגון, כעולה מסקירת ההיסטוריה החקיקתית והפסיקתית, להחלת החוק על מסרים פוליטיים. אפשרתי לתובע כבקשתו למסור עמדה סדורה בעניין בכתב, ולנתבעת – להגיב.

4. ביאר התובע מדוע קיימת עילה לתביעתו מכוח סעיף 30א לחוק התקשורת. אם נתמצת: מסר פוליטי זה היה כרוך בבקשה להוצאת כספים, וככזה הרי הוא פרסומת אסורה, שביחס אליה אף לא קיימה הנתבעת את החובות השונות שבחוק התקשורת. לביסוס טענתו נסמך התובע על פסקי דין שונים, שעניינם בבקשות של עמותות שונות הפועלות למטרות חברתיות לקבלת כספים. יתרה מכך, אם ייתן בית המשפט לגיטימציה למשלוח מסרים ממין זה, הרי שכל דכפין יוכל לזכות בהגנה אם רק ישלב בהודעתו מסר פוליטי, ומדגים התובע: "הגיע הזמן להחליף את השלטון בממשלה חברתית ועד אז אנו מזמינים אתכם להצטרף למועדון ההנחות של [פלוגי]". תמה התובע: היעלה על הדעת כי אין זו פרסומת אסורה? ומוסיף התובע: גם הטרדה, במובנה בסעיף 30 לחוק התקשורת יש כאן.

5. הישיבה הנתבעת, בתמצית ובהתמקדה בסוגיית ה"ספאם": מסר פוליטי אינו יכול להיחשב כאסור מכוחו של חוק התקשורת, גם אם הוא כרוך בקריאה להתפקדות למפלגה. בין הדוגמאות שהביא התובע למקרה דנן אין קשר, סברתה. ניסיונו של גוף, אפילו אינו לכוונת רווח, להשיג כספים אינו כמסר פוליטי.

דיון

6. **דין התובענה להמחק על הסף בהיעדר עילה.** היא מדגימה שימוש בלתי ראוי בחוק התקשורת, שתכליתו החברתית ברורה וחיובית, כדי להכביר הוצאות שלא לצורך על הצד שכנגד ולנסות ולקבל פיצויים במצבים שבמפורש אין עילה לפוסקם, והכל תוך העמסה שלא לצורך על המערכת השיפוטית, על חשבון מתדיינים אחרים הנזקקים לסיועו של בית המשפט – לרבות בתביעות מבוססות מכוחו של חוק התקשורת עצמו.

7. הערה מקדמית: לכאורה ענייננו **בסילוק תביעה על הסף**, כלי שבית המשפט נדרש לעשות בו שימוש במקרים קיצוניים, בפרט שמא לא יהיה לו לתובע יומו בבית המשפט (עיינו: ע"א 2582/09 גנאים נ' בית החולים רמב"ם (8.8.2010) והאסמכתאות שם). בגישה זהירה זו אלך גם כאן. ברם בענייננו חשוב להדגיש: לפנינו תביעה שאין בה מחלוקת עובדתית למעשה. הליך הוכחות אין לו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 16-06-15137 תמיר נ' מפלגת העבודה

תוחלת. ההכרעה בשאלה המשפטית שבמחלוקת תכריע בגורל התיק. אף לדידו של התובע עצמו (בסיפה לתגובתו), ככל שבית המשפט יקבל את טענתו בתגובתו בסוגיית המחיקה על הסף, משמעות האמור אינה שיש לקיים דיון הוכחות, אלא שיש לפסוק לתובע כבר עתה את כל הסעדים שעתר להם. קרי, אף לשיטתו קיימת זהות בין הכרעה בשאלת הסילוק על הסף לבין הכרעה בהליך העיקרי. ניתן לבחון אם כן את הדברים לגופם, כפי שמציע התובע עצמו.

8. ועוד הערה, בסוגיית ה**יריבות**, שהנתבעת טענה כי אינה קיימת: לא הנתבעת, כי אם חבר במפלגתה, ח"כ מרגלית, שלח את ההודעות. בכל הקשור לסוגיית ה"ספאם" שבסעיף 30א לחוק התקשורת, אין לכך כל נפקות כאן. ה"מפרסם" לעניין זה ומי שאחראי מכוח החוק לפיצוי הנמען אינו רק שולח ההודעה, אלא גם מי "שתוכנו של דבר הפרסומת עשוי לפרסם את עסקיו או לקדם את מטרותיו" (סעיף 30א(א) לחוק). זאת, כמובן, כדי למנוע עקיפה פשוטה של חוק ה"ספאם". לעומת זאת, בסוגיית ההטרדה שמכוח סעיף 30 לחוק (בה נדון בסיפה), אכן אין יריבות.

9. ועתה, לגוף הדברים, **בכל הנוגע לסוגיית ה"ספאם"**, קרי תחולת האיסור על משלוח "דבר פרסומת" בסעיף 30א לחוק גם על מסרים פוליטיים של מפלגות או של חבר כנסת החבר בהן, לרבות תוך קריאה להתפקדות הכרוכה בתשלום דמי חבר.

10. המחוקק בחר לצמצם את מידת הטרדתם של אזרחי ישראל בדברי פרסומת, שהם מסרים המופצים באורח מסחרי. בשנת 2008, בחלוף דיונים מקיפים שנמשכו שנים, התקין את תיקון 40 לחוק (לסקירה מקיפה עיינו: רע"א 1954/14 חזני נ' הנגבי (4.8.14)). "דבר פרסומת", שאת שליחתו הגביל המחוקק, לא נוסח עם זאת באופן גורף, כך שיחול על כל הודעת דוא"ל או מסרון שאדם מקבל, בלא שחפץ בה. הוא נוסח אך כ"מסר המופץ באופן מסחרי, שמטרתו לעודד רכישת מוצר או שירות או לעודד הוצאת כספים בדרך אחרת".

ברי, כי המחוקק יכול היה להחליט לאסור באופן גורף גם על משלוח מסרים מכל גורם שהוא, ובכלל זאת מטעם אלו המעורבים בפוליטיקה. המחוקק בחר שלא לעשות כן. סקירת ההיסטוריה החקיקתית (שאף התובע נדרש לה, אף שבאופן סלקטיבי ביותר), מבארת זאת באופן ברור ביותר: **"החוק לא חל על מסרים פוליטיים"**, הובהר בוועדה המשותפת למדע ולכלכלה שישבה על המדוכה (ישיבה מיום 25.3.2008, בעמ' 42). **"פוליטיקה זה לא כלול בחוק בכלל"**, הוסף (שם, בעמ' 4). **"חופש הביטוי הפוליטי נשמר"**, הטעימו חברי הוועדה (ישיבה מיום 31.1.2007, בעמ' 23). ההגבלה היא **"מסחרית בלבד. לא מדובר על מסרים פוליטיים..."**, הודגש שם (ישיבה מיום 27.11.2007, בעמ' 19). אין תימה אפוא כי כאשר הגיעו הדברים למליאת הכנסת לידי הצבעה לתיקון החוק בקריאה שניה ושלישית, ביאר יו"ר הוועדה המשותפת, ח"כ (דאז) משה כחלון, כי בכל הנוגע להגדרת "דבר פרסומת" הרי ש"מדובר במסר המופץ באופן מסחרי, שמטרתו לעודד רכישת מוצר או

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 16-06-15137 תמיר נ' מפלגת העבודה

שירות או הוצאת כספים בכל דרך. כלומר, מדובר בהפצה למטרות מסחריות, בהיקף נרחב, לקבוצה גדולה של נמענים. לשם ההבהרה, ההסדר המוצע לא יחול על תרומות או על הודעות שתוכנן פוליטי" (הישיבה ה-237 של הכנסת השבע-עשרה מיום 27.5.2008, דברי הכנסת, מושב ראשון, חוב' י"א 1773).

המסקנה הפשוטה והברורה: המחוקקים לא ביקשו להגביל את יכולתם של פוליטיקאים להמשיך במשלוח מסרים בתפוצה נרחבת לציבור, גם אם הדבר כרוך בהוצאת כספים בידי הנמענים. זו גם הייתה מסקנתם העקבית של בתי המשפט לתביעות קטנות שהעמיקו חקר בסוגיה זו בעבר (עיינו: ת"ק (הרצ'י) 544-06-09 כהן נ' מפלגת קדימה (19.10.09) (כב' השופט ד"ר ש' אבינור); ת"ק (ת"א) 20453-03-11 עו"ד לוטן נ' לוג טק תקשורת בע"מ (9.9.11) (כב' השופט ג' הימן)), שלעמדתם אצטרף בכל הכבוד.

11. מטעים התובע: לא רק מסר פוליטי יש לנו, אלא גם כזה המשולב בקריאה לביצוע מעשה (התפקדות למפלגה) הכרוך בהוצאת כספים (ובאופן בלתי ראוי הוא צירף לתגובתו במקום לתביעתו אסמכתה לכך) – 75 ש. והרי לנו שוב, כך התובע, "מסר המופץ באופן מסחרי, שמטרתו לעודד רכישת מוצר או שירות או לעודד הוצאת כספים בדרך אחרת". בעניין זה הוא מבקש להסמך אף על פסקי דין שונים שמצאו כי גופים שפעלו למטרות חברתיות אך אגב כך הוסיפו בקשה לתרומות נמצאו במספר פסקי דין של בתי המשפט לתביעות קטנות ככאלה שאיסור משלוח "דבר פרסומת" יכול עיונית שיחול עליהן (ת"ק 50990-06-15 חרש נ' העמותה למען עתיד טבעוני; ת"ק 52914-02-15 אלרון נ' העמותה למען עתיד טבעוני; ת"ק 54943-10-13 רובינס נ' עמותת תנו לחיות לחיות; ת"ק 59977-06-15 קליימן נ' פתחון לב).

על כך נשיב: ראשית נשית לבנו לכך שהפסיקה האמורה עניינה כולה בעמותות הפועלות למטרות חברתיות, לא במפלגות הפועלות למטרות פוליטיות. בכל מקרה לדידי, ומבלי לגרוע מן הניתוחים המאלפים שבפסקי הדין שנזכרו, מסופקני אם עד לתיקונו של חוק התקשרות בתיקון 63 בשנת 2016, הפרשנות המתחייבת הייתה של מתיחת גבולותיו של "דבר פרסומת" גם על מסרים הבאים ממוסדות הפועלים למטרות חברתיות ושלא למטרות רווח, דוגמת העמותות הנזכרות; קל וחומר על מסרים פוליטיים. לטעמו של המחוקק, הרי שקודם לתיקון החוק, הגדרת "דבר פרסומת" דווקא לא אפשרה החלה כאמור ("הסעיף בנוסחו כיום אינו מאפשר להתמודד עם תופעה נפוצה של שליחת מסרים לנמענים בכל האמצעים שפורטו לעיל על ידי גופים כגון עמותות ומוסדות ללא כוונת רווח, או מי מטעמם, במטרה לגייס תרומות או להשפיע על עמדות או התנהגויות", הוסבר בהצעת החוק (ראו: ה"ח 588, עמ' 70 מיום 8.12.14)). ואכן, החוק תוקן לאחרונה (אחרי משלוח ההודעות מושא ההליך כאן), באופן ש"דבר פרסומת" יכול מעתה לא רק מסר "המופץ באופן מסחרי" כי אם גם "מסר המופץ לציבור הרחב שמטרתו בקשת תרומה או תעמולה" (ס"ח 2578, מיום 16.8.16).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 16-06-15137 תמיר נ' מפלגת העבודה

קרי, עד לתיקון החוק, העובדה שגורם ללא כוונת רווח, תהא זו עמותה או תהא זו להבדיל מפלגה, לא אפשר השתת עיצומים על מסריו מכוח חוק התקשורת, כך שיטת המחוקק. די בכך להביא לדחיית התביעה כאן.

ואחרי תיקון 63 לחוק (שממילא הוא מאוחר להודעות כאן): אפילו לאחר הרחבת האיסור, עדיין אין הוא חל על מסרים פוליטיים, גם אם הם כרוכים בהתפקדות למפלגה. כאמור בהצעת החוק, "מוצע לסייג איסור זה ולקבוע כי הפצת מסרים פוליטיים, ובכלל זה תעמולת בחירות, לא תיחשב הפצת מסרים אסורה". ואכן, במהלך הדיונים בהצעת החוק הודגש כי נוכח עמדת הממשלה, כל הסוגיה של הפצת מסרים לצרכים פוליטיים, לרבות לצורך קבלת תרומות, לא תוגבל בתיקון לחוק (ראו לדוגמה: פרוטוקול הדיונים בוועדת הכלכלה מימים 1.12.14, 13.6.16 ו-28.7.16). סופם של אלה בהגדרות המצרות שבתיקון 63 לחוק עצמו ("תעמולה" - ... למעט אם יש בה מסר פוליטי, ובכלל זה תעמולת בחירות", וראו אף הגדרת "תרומה").

12. תוצאת האמור: חוק התקשורת, בין אם לפני תיקון 63 ובין אם לאחריו, אינו חל על מסרים פוליטיים הבאים מטעם מפלגות (או חברי כנסת הפועלים למען מפלגותיהם), גם אם הם כרוכים בהוצאת כספים כלשהם. עמותות ומפלגות לא חד הן. מטרות חברתיות ומטרות פוליטיות לא חד הן. יודגש: אין המדובר בקביעה נורמטיבית, כי אם בשיקוף של ההפרדה שעורך המחוקק. אפשר שהותרת מרחב הפעולה של פעילות המפלגות ושל חברי הכנסת מטעמן הוא תולדה של זיהוי המחוקקים את ייחודן של מפלגות – כגורם היחיד הרשאי להגיש רשימת מועמדים לכנסת (ס' 4 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969); כהתאגדות לקידום מטרות מדיניות או חברתיות שנתייחדה בכך שהקידום ייעשה תוך ייצוגם בכנסת על ידי נבחרים (חוק המפלגות, התשנ"ב-1992); ולמעשה, כאבן היסוד של הרשות המחוקקת במדינתנו. אפשר שהדבר הוא בחירה של המחוקקים, שביקשו שלא להצר את גבולות פעילותם שלהם. ברם זהו עניין לרשות המחוקקת, לא לתובע, לא לבית המשפט.

13. והערה אחרונה בהקשר זה: מתריע התובע שאם בית המשפט לא יחיל את מגבלות חוק התקשורת על המסר הכולל בחובו גם קריאה להתפקדות למפלגה, אזי תפתח הדרך לכך שכל מפרסם ישלב מסר פוליטי בקריאה לרכוש ממרכולתו, ויהיה חסין מתביעה (וכהדגמתו הסרקסטית של התובע: "הגיע הזמן להחליף את השלטון בממשלה חברתית ועד אז אנו מזמינים אתכם להצטרף למועדון ההנחות של [פלוגני]"). הקושי בטיעון זה ברור: מובן שאם פלוני יחליט להרכיב באופן מלאכותי את דבר הפרסומת על גבי מסר פוליטי, לא יתקשה הנמען בזיהוי אותו יצור כלאיים, ובית המשפט לא יהסס להכריז על דבר הפרסומת ככזה. לא זה הוא המצב כאשר **הקריאה להתפקדות למפלגה היא חלק אינטגרלי מן המסר הפוליטי**. שינוי חברתי בא מכוחה של פעילות חברתית. שינוי פוליטי בא מכוחה של פעילות פוליטית. התפקדות למפלגה, על ייחודה שצוין לעיל, הוא דרך מרכזית

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 16-06-15137 תמיר נ' מפלגת העבודה

(גם אם לא יחידה) להשפיע. היא המשך טבעי וישיר, גם אם לא מתחייב כמובן, להיענות למסר הפוליטי. המסר – הכשר – תכליתו הייתה להניע את הנמען להצטרף לשולח ההודעה לקידום מטרותיו הפוליטיות. התפקדות למפלגה – כל מפלגה – היא אמצעי לקידום מטרות פוליטיות. העובדה שהיא כרוכה בתשלום סמלי אין משמעה שהקריאה לה הופכת את המסר ל"דואר זבל" (כהגדרה הבלתי פורמלית), או ל"דבר פרסומת" שהמחוקק התכוון לאוסרו.

14. מן המקובץ עולה: משלוח מסרים פוליטיים מטעם מפלגות או חברי כנסת אינו משום "דבר פרסומת" האסור מכוח הוראת סעיף 30א לחוק התקשורת. הדברים עולים בבירור מן החוק, קורות התקנתו (שהתובע ברר לו אך נדבכים אחדים בהם) והפסיקה. ההודעות ששלח ח"כ מרגלית, אף אם נועדו לקדם את המפלגה בה הוא חבר, ואפילו קראו כחלק אינטגרלי מהן להתפקדות לאותה מפלגה, הכרוכה בתשלום דמי חבר, אין בהן פסול, ולא אותן בא סעיף 30א לחוק התקשורת להגביל. דין התביעה המושתתת על עילה זו – להידחות.

15. בדיון עד הנה לא סגי, שכן נותר לנו ספיח ה"הטרדה" שבסעיף 30 לחוק. התובע, במידה רבה כסרר עודף, ביקש להסמיך תביעתו לא רק על הוראת סעיף 30א לחוק התקשורת (שעניינו "דבר פרסומת" אסור), כי אם גם ההוראה הסמוכה לה, זו שבסעיף 30 לחוק התקשורת, הקובעת: "המשתמש במיתקן בזק באופן שיש בו כדי לפגוע, להפחיד, להטריד, ליצור חרדה או להרגיז שלא כדין, דינו - מאסר שלוש שנים". קבלת המסרים הפוליטיים למכשירו או למחשבו, גורס התובע, יש בהן משום "הטרדה", המצדיקה חיוב בפיצוי, ואת הפיצוי, הוא מציע (על יסוד מספר פסיקות של בתי המשפט לתביעות קטנות) יש לשאוב מהוראת סעיף 30א לחוק, שעניינו אותם דברי פרסומת אסורים.

16. טענת התובע אינה יכולה להתקבל משפטית. נציג אך טעמים אחד מני רבים לדחייתה.

ראשית, בעניין זה התביעה אכן לוקה בהיעדר יריבות, שכן לא הנתבעת היא ששלחה את ההודעה. בניגוד להוראות בסעיף 30א לחוק העוסקות בדברי פרסומת ומחילות את האיסורים גם על מי שהמסר נועד לעודד את עסקיו אפילו לא הוא ששלח את המסר, אין בסעיף 30 לחוק הוראה מגשרת שכזו. לצורך גישור שכזה והשבת הנתבעת לתמונה כ"מטרידה", ובשים לב לכך שסעיף 30 הוראתו פלילית, התובע היה נזקק לשאלות של ביצוע "באמצעות אחר" (לשון הוראת סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977). למותר לציין כי התובע לא נדרש לשאלות אלה, ולא נידרש אנו.

שנית, לא עלה בידי התובע להציג פסיקה כלשהי שתתמוך בטענתו שלפיה משלוח מסרים פוליטיים בידי חבר כנסת או מפלגות יכולה לעלות כדי הטרדה (פלילית, נזכיר) כאמור בסעיף 30 לחוק.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 16-06-15137 תמיר נ' מפלגת העבודה

שלישית, השימוש בסעיף זה, אף אם זכה לפרשנות מרחיבה, נעשה לרוב במקרי קיצון, דוגמת מצבים שבהם השימוש במיתקן הבזק נעשה לצורך השמעת איומים (ראו: רע"פ 10462/03 **הראר נ' מדינת ישראל**, פ"ד ס(2) 70 (2005)). אפילו נקבל כי אדם אינו רווה בהכרח נחת מלענות לשיחה ולגלות מן העבר האחר פוליטיקאי פלוני המשמיע את הודעתו המוקלטת, או לפתוח את תיבת המייל שלו ולגלות שם שלל מסרים פוליטיים, לא למניעת אלה נועד איסור ההטרדה שבסעיף 30 לחוק התקשורת.

רביעית, בין עבירה פלילית לבין חיוב בנזיקין קיים פער שיש לגשר עליו. המחוקק לא ראה להכריז על עבירת ההטרדה האמורה כעוולה אזרחית, למרות שידע היטב לעשות כן ביחס להפרות איסורים אחרות שבחוק התקשורת (וסעיף 30 לחוק התקשורת שבו דיברנו ידגים, בס"ק (ט) לו). טענה סדורה להפרת חובה חקוקה – אין. אם כן, גם הטרדה אין.

חמישית, כאשר המחוקק עוסק, ושב ועוסק, בהגדרת גבולותיו של "דבר פרסומת" אסור בסעיף 30 לחוק התקשורת, ואינו מוצא להגביל מסרים מסוימים, יש קושי רב בכך שבית המשפט ייקרא לעקוף את החלטת המחוקק על-ידי הכרזה על אותם מסרים עצמם כ"הטרדה" מכוח סעיף אחר בחוק התקשורת; קל וחומר מתן פיצוי בשל שליחתם בהתאם לאותם עקרונות של סעיף 30 לחוק.

די באלה להביא למסקנה כי אין בסיס לתביעה גם בעילת ה"הטרדה" שבסעיף 30 לחוק.

סוף דבר

17. חבר כנסת שלח שבע פעמים מסרים פוליטיים, להנעת הנמען להצטרף לפעילותו הפוליטית, שמה אף להתפקד למפלגתו. התובע, שבחר לתבוע את המפלגה, גרס כי יש במסרים משום "דבר פרסומת" אסור, ועתר לזיכוי ב-7,000 ₪, מכוח הוראת סעיף 30 לחוק התקשורת. עוד הציע כי המדובר בהטרדה (פלילית), בניגוד להוראת סעיף 30 לחוק. המחלוקת אינה עובדתית, אלא משפטית. כמבואר לעיל, לתביעתו של התובע אין תקומה, מכוח אף אחת משתי העילות. מסר פוליטי של מפלגה, גם כזה הקורא להתפקדות למפלגה, אינו מסר מסחרי אסור, ואינו משום הודעת "ספאס". זהו החוק. כך, ובאופן הברור ביותר, בחר המחוקק לעצב את גבולותיו של חוק ה"ספאס". לא לבית המשפט להרחיב את גבולות החוק. גם לא לתובע, בדרך של הגשת תביעה. אם מוטד התובע מכך שהוא מקבל פניות – חוקיות – של מפלגות הקוראות לו להתפקד לשורותיהן, הדרך

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

תא"מ 16-06-15137 תמיר נ' מפלגת העבודה

האחת העומדת לפניו היא לפעול לשנות זאת פוליטית. בידו לאתר מפלגה שמסריה תואמים את רצונותיו. ואז בידו להתפקד אליה.

אני מורה אפוא על סילוקה של התביעה, בהיעדר עילה, כהוראת תקנה 100(1) לתקנות.

18. אשר להוצאות: תביעות ה"ספאס", שעניינן בסעיף 30א לחוק התקשורת, הן דרך המלך למלחמה בתופעת דברי הפרסומת המטרידים, שהמחוקק חפץ במיגורן, בדרך של אכיפה אזרחית. תביעות ראויות יש לקדמן (גם אם הפיצוי הניתן בגדרן אפשר שיצטמצם הדרגתית ככל שביט המשפט יעריך, מכוח הוראות סעיף 30א(י)(3) לחוק, כי קיימת אכיפת יתר ולא נדרש עוד עידוד להגשת תביעות, הבאות על חשבון מתדיינים אחרים הממתינים לתורם; והשוו: רת"ק (ת"א) 43995-11-16 צוויק נ' לאומי קארד בע"מ (20.11.16) והאסמכתאות שם (כב' השופטת א' כהן)). אולם בכל מקרה, תביעות שמלכתחילה אינן ראויות, פוגעות קשות במערכת השיפוטית ובצרכניה, הם ציבור המתדיינים בעלי הטענות צודקות. ובראש ובראשונה, הן פוגעות בנתבעים, הנדרשים להשקיע מזמנם, כספם ומרצם כדי להתמודד עם תביעות ממין זה, במיוחד כאשר הן מוגשות לבית משפט השלום ולא לבית המשפט לתביעות קטנות. כאן: מפלגה שנדרשה להתגונן מפני תביעה מיותרת ונטולת כל בסיס, לממן את שכר עורכי דינה לעריכת הגנתה והתייצבותם לעדות, ומנהלה של המפלגה נדרש אף הוא לעסוק בתביעה ובהתייצבות לדיון בה. נקודת המוצא היא שהצד שהפסיד בתביעתו יישא בהוצאות הריאליות של הצד שכנגד, כדי למנוע מן הצד הזוכה חסרון כיס, להרתיע תובעים-בכח מלנקוט בהליכי סרק, ולעודד נתבעים-בכח להימנע מהתגוננות סרק מפני תביעה ראויה (רע"א 6793/08 לואר בע"מ נ' משולם לוינשטיין הנדסה וקבלנות בע"מ בפסקה 19 (28.6.09)). בהיעדר שיקולים אחרים, זו גם נקודת הסיום (ומובן שהדברים נאמרים בשים לב לכך שהדיון הגיע לכלל סיום לאחר ישיבה אחת). לאחר בחינת הדברים זו תהא נקודת הסיום גם כאן.

הנתבע יישא אפוא בשכר טרחת עורכי דינה של הנתבעת בסכום של 11,700 ₪, ובהוצאות המשפט שלה בסכום של 3,000 ₪.

ניתן היום, ג' טבת תשע"ז, 01 ינואר 2017, בהעדר הצדדים.

אריאל צימרמן, שופט